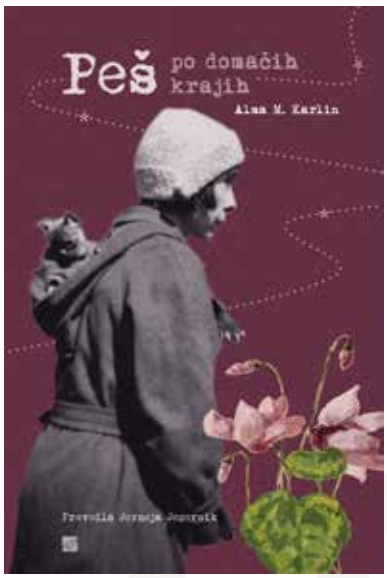
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

ALMA M. KARLIN
Peš po domačih krajih: Popotni dnevniki 1934–1936

Podatki o knjigi

- Naslov: Peš po domačih krajih
- Podnaslov: Popotni dnevniki 1934–1936
- Avtorica: Alma M. Karlin
- Prevedla: Jerneja Jezernik
- Spremna beseda k slovenski izdaji: Jerneja Jezernik
- Urednica: Saška Ocvirk
- Strokovna priprava opomb: Jerneja Jezernik, dr. Marija Počivavšek in dr. Alenka Hren Medved
- Prevod verzov iz angleščine: Jerneja Planinšek Žlof
- Geografsko kazalo: dr. Marija Počivavšek
- Izdelava zemljevida: dr. Igor Žiberna
- Format: 165 mm x 235 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 424
- Število fotografij in ilustracij: 198+
- ISBN: 978-961-278-644-1
- Cena: 39,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2023

Kontakt

Uredništvo, T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Prepotovala je svet in se še vedno čudila lepotam na domačem pragu

Videla je ves svet, a je še vedno obnemela ob čudovitem razgledu z domačega hriba. Vozila se je z vsemi mogočimi prevoznimi sredstvi, a še vedno najbolj uživala v svobodnem koraku svojih pešpoti. Njeni rojaki je niso vedno razumeli, tujci pa so premagovali stotine kilometrov, da so bili deležni njene družbe. Svetovljanka, ženska, ki je daleč presegala svoj čas, in zrela duša, ki se je znala dvigniti nad banalnost vsakdanjega materializma. Kaj je doživljala in o čem razmišljala, ko je opazovala ista obzorja, kot jih še danes gledamo tudi mi? Alma M. Karlin, kakršne nismo srečali še nikoli.

Medtem ko potovanje Alme M. Karlin okrog sveta v letih 1919–1927 in njeni popotni zapisi tudi v svetovnem merilu že sodijo v popotniški literarni kanon, o njenih popotovanjih po Sloveniji doslej ni bilo prav dosti znanega. V tridesetih letih prejšnjega stoletja pa je skoraj toliko kilometrov kot po svetu prehodila tudi doma in do potankosti spoznala svoje domače kraje. S svojimi prijatelji in svetovljanskimi gosti iz tujine je raziskovala Celje in njegovo okolico (Svetino, Celjsko kočo, Malič, Šmohor ...), Laško, Liboje, Štore, Dobrno, Braslovče in grad Žovnek, vse pomembnejše kraje Zgornje Savinjske doline, vključno z Logarsko dolino, Jurklošter, dolino Gračnice, vse kraje od Celja do Rogaške Slatine, Krško in Trško goro, Kozjansko (Virštanj, Kozje, grad Pišece, Olimje, Podčetrtek ...), Gorenjsko in druge konce Slovenije. Izven naših meja pa jo je zaneslo še v Hrvaško Zagorje (grad Veliki Tabor, Desinić idr.), pa tudi po zahodnem Kvarnerju (v Opatijo, Lovran, Mošćeniško Drago, Reko idr.), ki je bil v tridesetih letih pod Kraljevino Italijo, ter po Zgornji Avstriji (Salzkammergut, Dachstein, Bad Goisern, Hallstatt idr.).

Almini popotni dnevniki so bili šele pred nedavnim odkriti v zasebni zapuščini v Gradcu. Sodobnemu bralcu pa ne prinašajo le številnih popotniških vtisov in osebnih doživetij, temveč tudi pomembno zapolnjujejo vrzel v manj ali skoraj še neznanem obdobju Alminega življenja in njenega literarnega

ustvarjanja. Gre za fresko nekega časa, ki razkriva tudi nova spoznanja o življenju manj znanih, a za kulturno zgodovino Slovenije pomembnih ljudi.

Temu sledi tudi bogato slikovno gradivo: fotografije, razglednice in ilustracije. Knjigo dopolnjujeta zemljevida Alminih potepanj po Sloveniji – prostoročno risani je iz Almine osebne zapuščine, sodobni pa te iste poti umesti v geografske okvire današnje Slovenije. Dragocen dodatek k popotnim dnevnikom je geografsko kazalo, ob katerem je mogoče z Almo na hitro obiskati vse kraje, ki jih legendarna popotnica in pisateljica v svojih zapiskih omenja.

O avtorici

Alma Maksimiljana Karlin (12. oktober 1889, Celje – 14. januar 1950, Pečovnik pri Celju) se je rodila slovenskim staršem, njena mama je izhajala iz narodno zavedne družine prvega slovenskega notarja v Celju, Miheljaka, oče je bil slovenskega rodu s koreninami domnevno plemiškega izvora v Italiji. Mama Vilibalda je bila učiteljica na nemški dekliški šoli, Almin oče Jakob Karlin pa upokojeni avstroogrski major. Pri Karlinovih doma so govorili nemško in Almo vzgajali ob nemških zgledih iz zgodovine, književnosti in glasbe. Za Almo je bilo vprašanje narodnosti brez pomena. Na njenem potnem listu je bil emblem Kraljevine SHS, po potrebi se je predstavila kot Avstrijka, v resnici pa se je imela za državljanko sveta. Govorila in pisala je v nemščini. Srednjo šolo je končala v Gradcu in se odločila za študij jezikov (angleščine, francoščine, latinščine, italijanščine, norveščine, danščine, ruščine in španščine) v Londonu. 1914 se je umaknila na Švedsko in Norveško, v Celje se je vrnila 1918 in ustanovila šolo za tuje jezike. 1919 se je odpravila na pot okoli sveta in prepotovala Južno in Severno Ameriko, Daljni vzhod, Tihomorske otoke, Avstralijo, Novo Zelandijo in Jugovzhodno Azijo. Predmeti iz njene popotniške zbirke so shranjeni v Pokrajinskem muzeju Celje. Med drugo svetovno vojno se je znašla pod udarom obeh strani, saj je bila »hkrati antinacistka in antikomunistka«. Pokopana je na Svetini nad Štorami.

Odlomek iz knjige

Indijec, ki je izviral iz Bengalije, je bil nenavadno visok in pri tem tako temne polti, kot jo človek celo v Indiji redko vidi. Bil je skorajda črn. Dovolila sem, da je vstopil pred mano, da bi za nama zaprla dvoriščna vrata, in tako se je zgodilo, da je bil Indijec tisti, ki je skozi kuhinjsko okno prvi pogledal v hišo – strah vzbujajoče bitje z zlato obrobljenimi očali, bleščeče belimi zobmi in s kot oglje črnim obrazom. Rezka je za trenutek pomislila, da bi lahko bil hudič, toda prvič, ker je bila njena vest povsem čista, in drugič, ker je za utelešenim hudobcem zagledala mene, se je takoj spet pomirila in naju pozdravila tako naravno in prisrčno, kot da bi si tujci pri njej vsak dan podajali kljuko. Postregla nama je s kruhom in kavo, pred naju porinila suho klobaso, pripovedovala o Ridi, domačih opravilih in tako naprej. Postavila ni nobenega vprašanja, niti enega samega neobzirnega ali zgolj rahlo vsiljivega vprašanja, in ko sta s polja v hišo stopila oba domača moška, za katera je moral biti temnopolti moški ob štedilniku kot udarec v glavo, sta le snela čepico z glave, visoko dvignila obrvi in se prav tako delala, kot da bi eksotični gostje spadali med najbolj vsakdanje reči na svetu. (Str. 29)